

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.76 din 29.01.2020

Dosar nr: 159/2019

Petiția nr: 1343/15.03.2019

Petenți:

-

Reclamat:

Obiect: Petenții sesizează faptul că reclamatul a publicat afirmații cu caracter de propagandă naționalist-șovină prin care încearcă să instige publicul la ură împotriva conducătorilor aleși ai localităților cu o populație preponderent maghiară.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petenților

- 1.
- 2.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Numele și sediul reclamatului

- 7.

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

8. Petenții reclamă faptul că, în data de 10 septembrie 2018, numitul a publicat pe site-ului său un articol controversat, îndreptat împotriva petenților, în calitate de reprezentanți aleși ai municipiului Gheorgheni, cele afirmate în articol având caracter de propagandă naționalist-șovină.

III. Citarea părților

9. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

10. Părțile au fost citate pentru data de 11.04.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 1343/15.03.2019, petenții reclamă faptul că, în data de 10 septembrie 2018, numitul, a publicat pe site-ului său un articol controversat, îndreptat împotriva petenților, în calitate de reprezentanți aleși ai municipiului Gheorgheni.

Articolul intitulat „EXCLUSIV. HALUCINANT. - în Gheorgheni flutură steagul localității adoptat în 1941 după Dictatul de la Viena”, în afara încălcării limitelor libertății de exprimare, are caracter de propagandă naționalist-șovină prin care autorul încearcă să instige publicul la ură împotriva conducătorilor aleși ai localităților cu o populație preponderent maghiară. Mai mult, autorul se îndreaptă în special împotriva petenților prin numeroase afirmații umilitoare, ostile, defăimătoare care au ca scop doar atingerea demnității acestora:

"Primarul municipiului Gheorgheni arborează pe domeniul public al localității steagul adoptat în 1941, după Dictatul de la Viena, când localitatea a fost ocupată de trupele amiralului Horthy Miklos."

"Primarul municipiului Gheorgheni, membru al Partidului Civic Maghiar, partener al UDMR, nu-și ascunde deloc dorința ca localitatea pe care o conduce să aparțină Ungariei, așa cum a fost după Dictatul de la Viena din 30 august 1940."

"Dorința lui de a rupe localitatea Gheorgheni de România se materializează, printre altele, prin arborarea steagului secuiesc și a steagului municipiului Gheorgheni pe primărie și pe domeniul public al municipiului Gheorgheni. "

"Cu alte cuvinte, Consiliul Local Gheorgheni, controlat de UDMR și PCM, continuă lupta inițiată de amiralul în Gheorgheni în timp ce România practic nu mai deține controlul localității decât formal, cu numele."

12. Petenții consideră că afirmațiile rasiste nu privesc doar persoana acestora, membrii consiliului local ci, în mod indirect, întreaga comunitate maghiară, și au un caracter degradant și defăimător, cad în afara bunului simț și în afara libertății de exprimare.

Afirmațiile publicate pe pagina de internet a persoanei reclamate afectează dreptul petenților la demnitate și drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale la identitate, drepturi garantate inclusiv de art. 1 și 6 al Constituției României. Fapta de a publica pe pagina de Internet texte care atribuie comportament infracțional unor persoane care aparțin comunității maghiare (sau a întregii comunități), respectiv care pun sub semnul întrebării drepturi ale persoanelor aparținând acestei comunități garantate de Constituție reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al OG nr. 137/2000, reprezentând o deosebire pe bază de rasă, naționalitate sau etnie, care are ca efect restângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate și la identitate.

Având în vedere dispozițiile art 2 alin.5 din O.G 137/2000, reclamatul se face vinovat și de hărțuire la adresa petenților.

13. Petenții arată că, potrivit jurisprudenței ÎCCJ (Decizia nr. 3216 din 19.11.2014), în cazul în care pe o pagină de internet sunt postate articole defăimătoare, provenind de la cititorii site-ului, la adresa unei persoane, de natură a-i afecta acesteia demnitatea, onoarea și stima de sine, administratorul paginii de internet este responsabil pentru neîndeplinirea obligației de a cenzura sau a împiedica publicarea acestor mesaje.

Susținerile reclamatului

V. Motivele de fapt și de drept

15. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991; *Hoffman împotriva Austriei*, 23 iunie 1993, *Spadea și Scalabrino împotriva Italiei*, 28 septembrie 1995, *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, 22 octombrie 1996).

16. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei* din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

17. Având în vedere documentația analizată și susținerile părților, Colegiul director constată că aprobarea modelului de drapel al municipiului Gheorgheni a avut loc în baza Hotărârii nr.201 din data de 05.12.2010 a Consiliului acestei localități, cu respectarea dispozițiilor Legii nr.52/2008 privind transparența decizională și ale Legii nr.215/2001 privind administrația publică locală.

Art 2 alin (4) din O.G 137/2000 prevede că „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională, ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

Alin. (5) al aceluiași articol menționează: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată,

vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

Totodată, articolul 15 din O.G 137/2000 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

18. După cum rezultă din reglementările internaționale și din prevederile constituționale din România, caracterul inviolabil al libertății de exprimare afirmă statutul de drept aprioric, indiscutabil și nenegociabil al persoanei, căruia nimeni și nimic nu trebuie să-i aducă atingere. Inviolabilitatea nu exclude, ci chiar le presupune, o serie de „îndatoriri și responsabilități” ale persoanei care își exercită libertatea de exprimare, precum și anumite limite ale exercitării dreptului, în numele interesului public, comun ori particular. Exercitarea libertății de exprimare, ca și a altor drepturi fundamentale, trebuie făcută cu bună-credință și în raport de interesul public și de drepturile celorlalți.

19. Constituția României prevede la articolul 30 din Capitolul II – „Drepturile și libertățile fundamentale”, Titlul II – „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale” pct (8): „Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege”.

20. Afirmările la care fac referire petenții, publicate în „ZiarHarghita.RO” nu atribuie acestora exprimări care să aducă atingere demnității cetățenilor de etnie română și nici care să aibă caracter de propagandă naționalist-șovină, reprezentând simple presupuneri ale autorului, derivate dintr-o interpretare proprie a modelului drapelului municipiului Gheorghieni.

În acest context, afirmațiile postate în spațiul public de către reclamat nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit dispozițiilor art.2 alin. 4 și 5 și art 15 din O.G 137/2000, afirmațiile reclamatului încadrându-se în limitele libertății de exprimare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit dispozițiilor art.2 alin. 4 și 5 și art 15 din O.G 137/2000, afirmațiile reclamatului încadrându-se în limitele libertății de exprimare.
2. O copie a prezentei hotărâri se va publica într-un ziar de circulație națională și pe site-ul reclamatului.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
a)

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 29.01.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.